

УДК 331.101.262

ДОМІНУВАННЯ ПАРАДИГМ ХОЛІСТИЧНОСТІ В СУЧАСНІЙ НАУЦІ**Є. І. Ходаківський, В. П. Якобчук, О. В. Іванюк, О. Ф. Присяжнюк, М. Ф. Плотнікова***e-mail: znau_dilovod@i.ua, valentyna.iakobchuk@gmail.com,**ivaniuk.olga@i.ua, oksana_himich@ukr.net, mfplotnikova@gmail.com*

Житомирський національний агроекологічний університет

бульвар Старий, 7, м. Житомир, 10008, Україна

Основним модератором в розвитку людства, його безупинного прагнення до досконалості є наука. Першочергово вона дає об'єктивне відображення мислення людства, що перманентно переходять у свідомість та пояснює рівні цивілізації, характеризуючи досконалість інтелектуального розвитку. Через інтелектуальну діяльність людина створює абстрактно-логічні сентекції, математичну системність, прикладну примірність та за допомогою експериментальної перевірки пізнає істину, коригуючи майбутнє. В XX–XXI століттях в розвитку науки розглядаються три головних етапи парадигмальних змін дослідницької раціональності у вигляді класики, неокласики і постнеокласики. Неокласичний період нинішньої науки формується під впливом розвитку інформаційних технологій, генетики і визнання ролі наукової релігії. Вимогою часу стає об'єднання всіх наукових досліджень в єдину картину сутності людини та досягнення акмеологічних рівнів людського розвитку у складний період загострення техногенно-екологічних проблем. В матеріалах цієї публікації зроблено спробу здійснення аналітичних досліджень домінування парадигми холістичності як системно-цілісної характеристики Всесвіту та застосування інструментів синтелектики, геїштальтології, логічно-структурних абстракцій, Провидіння в акмосфері, ноосферній освіті, економіці та первинних управлінських структурах. У постматеріалістичний період розвитку науки парадигма холістичності (холомності) досліджень як парадигма цілісності фізичних, астральних, ментальних і духовних аспектів характеристики світогляду стала домінуючою у пізнанні макро- та мікроекономічної картин світу. Вершиною методологічного інструментарію у пізнанні явищ світу в сучасній зарубіжній та вітчизняній науці є синтелектика як наука про складні системи, що самоорганізуються на основі інтелектуальних зв'язків і творчого мислення. Холістичніший контекст наукового пізнання явищ є всезагальним та всеохоплюючим. У світовій цивілізації нові напрями синтелектичного використання без вичерпної ментальної енергетики з'явилися з позиції спільності науки та релігії. В контексті цих тверджень застосовано інструменти геїштальтології, синтелектики і Провидіння.

Ключові слова: синтелектика, акмосфера, ноосфера, геїштальтологія, холізм, Q-менеджмент, інновінг, ноосферна освіта.

Постановка проблеми

Результатом досліджень провідних вчених сучасності (К. Войтили [1], І. Грабара [2–3], Ю. Шабанової [4]) став висновок про те, що у постматеріалістичній парадигмі науки як концепції цілісного світобачення виступає альтернатива класичної та неокласичної науки, розширюючи картину світу нематеріальними структурами. Постматеріалістична парадигма науки пов'язана з духовним модусом дослідницького характеру. Незважаючи на численні твердження великих вчених про необхідність введення в науковий обіг поняття про «тонкий світ» і Бога-Творця, узагальнених до єдиного парадигмального висновку. Сучасні наукові дослідження потребують систематизації методичних основ та інструментів пізнання світу.

Аналіз останніх досліджень та публікацій

Відомі світові наукові класики в своїх дослідженнях посилалися, насамперед, на ноосферні (розумові, інтелектуальні, духовні) інтекції розвитку людства, тому епіграфом ми взяли основні наукові орієнтири, що починаються з пріоритету «самовідданого оптимізму». Показово, що відомий фізик-теоретик, засновник квантової теорії Макс Планк визначає віру в духовне першоджерело гносеологічної детермінантної оцінки реальності. Найвищого знання лауреата нобелівської премії він отримав за квантову теорію у фізиці, відмовившись, ще в студентські роки, займатися дослідженням економічної теорії, яке він здійснював поряд з своїм колегою, пізніше теж лауреатом нобелівської премії Полем Самуельсоном, мотивуючи тим, що економічна теорія вельми складна наука, так як в ній задіяні духовні інтереси особистості людини.

Англійський фізик і математик Роджер Енроуз на основі теорії Йоделя і принципу доповненості Бора доводив, що без Вищої Сили поява нових знань, які характеризують побудову світу, неможлива. Відомий світові Н. Бор стверджував, що «нова фізика» повинна включати свідомість. Це твердження обґрунтовує американський вчений-філософ Нік Герберт. Видатний український вчений в галузі аеродинаміки В. Струвінський на основі аналізу фундаментальних досліджень приходять до висновку про наявність Духовних складових світотворення. В українському науковому світі зовсім недавно (2013 р.) з'явилася фундаментальна праця (монографія обсягом 116,8 обл. арк.) професора О. Вознюка «Інтегральна концепція соматичного і духовного здоров'я особистості», де він констатує, що «сучасна епоха є епоха синтезу наукової і релігійної стратегій пізнання і освоєння світу, що здійснюється на основі загальної пізнавальної території – Цілого, або Абсолюта». Світова історія економічної думки майорить прізвищами видатних вчених України, серед яких визначальне місце належить В. Вернадському, який отримав естафету сучасного світового мислення від О. Блаватської [5], С. Подолинського [6]. Праці М. Руденка [7], Ю. Канигін, В. Кушерця [8], В. Шевчука [9] в ноосферному описі розкривають засади вітчизняної фізіократії та синтелектики, наук про складні відкриті динамічні системи, що самоорганізуються на основі міжособистісних інтелектуальних зв'язків, творчого мислення, що перетворюють природне оточення в інфодинамічні машини високої корисної дії. Наразі в Україні існують потужні економічні течії «порівняльної економіки» (В. Геєць, А. Гальчинський, А. Грищенко, Б. Кваснюк, О. Лапко та ін.), методологія яких сформована на основі індукційно-інтеграційних підходів до вивчення економічних систем. на основі емпіричних даних національної економіки сформовано моделі й типологія економічних систем, здійснено їх перевірку на адекватність, здійснено кількісне та якісне порівняння із врахуванням вітчизняної наукової думки та світового досвіду. Однак, вони заперечують ідеї В. Вернадського про те, що ноосфера «включає в себе біосферу і не зводиться з неї [10]. Тобто, насамперед, ноосфера, геосфера і біосфера розділені: одна знаходиться збоку свідомості, а

дві інші – частини фізичного світу. Свідомість неможливо обмежити комп'ютерною програмою як знакову конструкцію». У цьому зв'язку ми у своїх публікаціях робимо спробу пояснення холистичності поняття ноосфери, вводячи в систему досліджень редукцію інтелектуальної праці і можливості семіотичного вираження досліджень В. Вернадського. Останнім часом в контексті холистичності, системної єдності нами опубліковані дві монографії «Провидіння (соціально-психологічний аспект)», «Провидіння (гештальтні технології)». В дискусійному модулі захищено синтелектичні інтерпретації смітєанства і кейнсіанства у вітчизняній економіці (6–7 жовтня 2017 р., Київський національний університет імені Тараса Шевченка) на науково-практичній конференції «Мета-тренди світового розвитку та економічні перспективи України» з виступом на тему «Фізіократичне мислення в синтекті економічної сили» (30 червня 2016 р., м. Київ). У 2018 р. видано науково-публіцистичний твір «Кароль Войтила – вчений-працевлавець, релігійний діяч, Святий і цивілізаційна перспектива розвитку людськості» [12]. Наразі дослідження домінування парадигми цілісності як всеохоплюючого явища в науковому світі потребує подальших узагальнень, особливо з позиції методичного та прикладного напрямів.

Мета, завдання та методика досліджень

Метою дослідження є виділення та наукове обґрунтування на основі цілісного (холистичного) підходу, прикладної апробації і практичних презентацій у соціогуманітарних та економічній сферах діяльності, застосування розроблених нами методологічних прийомів дослідження холистичності засобами гештальтології, синтелектики, Провидіння.

Методика дослідження базується на основі синтелектики, системного аналізу та синергетики як основ теоретико-методологічних підходів до наукових досліджень, завдяки яким розглянуто макроскопічні аспекти теорії творчості, міжособистісні зв'язки та механізми становлення теорії пізнання та формування сукупного потенціалу знань людства. Холистичний контекст наукового пізнання є основою соціально-інтеграційного підходу в управлінні суспільним розвитком. В ході дослідження здійснено спробу формування наукового поняття Духоматерії як всеохоплюючого поняття єдності (цілісності)

світомислення вищої сили інтелекту людини як об'єктивної характеристики її сутності та прояву у формі свідомості, мудрості та активної дії.

Результати дослідження

Значення науки феноменальне. Перш за все, вона дає об'єктивне відображення мислення людства, що перманентно переходять у свідомість та пояснює рівні цивілізації, характеризуючи рівень інтелектуального розвитку. Через інтелектуальну діяльність людина створює абстрактно-логічні сентекції, математичну системність, прикладну примірність та експериментальною перевіркою пізнає істину, коригуючи майбутнє.

У розвитку наукових парадигм розглядаються три головних етапи: класики, неокласики і постнеокласики. Роль класичної науки – це розробка фундаментальних методів пізнання, їх конкретизації і методологічне опрацювання в передбачуваному емпіричному ракурсі. Роль науки неокласичного зразка – це введення в науковий простір суб'єктивного базису, розвертання дослідницьких сценаріїв, руйнуючи основу матеріалістичної основи науки. Неокласичний період нинішньої науки формується під впливом розвитку інформаційних технологій, генетики і активізації ролі соціально-гуманітарних наук. Вимогою часу стає об'єднання всіх наукових досягнень в єдину картину сутності людини та досягнення акмеологічних рівнів у складний період загострення техногенних та екологічних проблем.

Найбільш відома серед вчених світу людини А. Ейнштейн особливу увагу звертав на твердження Біблії як першоджерела соціальної інформації («З усіх книг Біблія зробила найбільший вплив на історію людства, – зазначає А. Ейнштейн, – «Надалі цей вплив буде тільки зростати» [11]). Відповідно до твердження А. Ейнштейна: «Чистота механістичної науки відразу руйнується при розладі концептуальних основ поєднання науки та релігії, без якого майбутнє Всесвіту не моделюється». Мета діяльності будь-якого вченого полягає у визнанні цієї об'єктивної істини і пошуку знакових виразів у контексті теми, оцінки людського інтелекту, співставності цієї категорії з емпіричним виміром розвитку. В загальному сучасний постматеріалізм антропологічний і народжує постматеріалізм соціальний, що

стверджує альтруїзм (слугування вищим цілям еволюції, Духу, трансцендентному Богу, його альтернативою є егоїзм – слугування особистим інтересам, що витікають із необхідності задоволення матеріальних, зокрема, фізіологічних потреб, що є грубим егоцентризмом).

Домінуючою методологічною парадигмою сучасного періоду світової науки є застосування холистичного (холодного, холографічного) підходу, що ґрунтується на концепції цілісності Всесвіту і всіх процесів у ньому, що виступає умовою існування всіх частин, залучених в нескінченно мінливий процес. Холистична парадигма розглядає фізичні, астральні, ментальні та духовні аспекти системи, їх взаємодію та взаємозв'язок, а також способи розвитку на основі принципів нелінійності, шляхом введення в сценарій розвитку неврахованих ситуацій і метасистем. Це якісно новий підхід в принципах організації системи, розширеної до трансцендентної іманентної взаємодії різнорівневих егрегорів.

Вершиною методологічного інструментарію, в парадигмі холистичності пізнання явищ світу в сучасній зарубіжній та вітчизняній науці є синтелектика, наука про складні системи, що самоорганізуються на основі міжособистісних інтелектуальних взаємозв'язків, творчого мислення, й перетворення його в інфординамічну машину, що витягує з природного оточення величезну корисну енергію. В суто методологічному інструментарії синтелектика є продовженням вдосконалення системного аналізу та синергетики. Її особливість проявляється в тому, що теорія синтелектики розглядається як макроскопічна теорія творчості, яка вивчає міжособистісні зв'язки та механізми вироблення колективного знання, ставлячи теоретичний базис. Формування соціумів як інфординамічних машин та, як трактує фундаментальна теорія інформатики щодо складних систем, що самоорганізуються, розглядаються в контексті цілісного (холодного), відтворюючи специфічний ефект акумуляції взаємодіючих елементів.

Холистичний контекст наукового пізнання явищ є всезагальним та всеохоплюючим. В світовій цивілізації нові напрями синтелектичного використання безвичерпної ментальної енергетики проявились з позиції спільності науки та релігії. В Україні у 2004 р.

здійснено відкриття Духоматерії, досліджено природу невидимих торсіонних полів, ментальної та астральної енергії в процесах матеріалізації і дематеріалізації світу. Приєднуючись до сучасних вчених холистичної орієнтації досягнення акмеологічних (найвищих) рівнів науки, слід почати з аналізу існування фізичних і тонких світів. Фізичний включає в себе матерію (планети, зірки, електромагнітні та гравітаційні поля), а тонкий – психофізіологічні логічні явища (психоенергію, біоенергію і таке інше). Характерна особливість тонкого світу в тому, що його основою є надвисокі частоти. Останні виражені, так звані, торсіонними полями. Виявом торсіонних частин в тонкому світі є Душа – енергетичний концентрат у вигляді поля кручення. У межах всього закрученого простору (душі) зберігається інформація про функціонування людського тіла (астрального тіла) і про процес мислення (ментальне тіло). За твердженням О. П. Блаватської, процес мислення (думки) викликає закручення простору: добрі думки закручують простір у одному (позитивному), недобрі (злі) думки – в протилежну напрямі. Всі душі є частиною всезагального інформаційного поля, яке в народі вважають Вищим Розумом. В такому інформаційному полі зібрані знання не лише нинішньої, але й майбутньої цивілізації. На основі наукових досліджень природи всезагального інформаційного, фізичного та тонких світів здійснюється філософське осмислення релігії. На початку існував лише простір Абсолют (Абсолютне Ніщо). Тобто план майбутніх творінь. Простір – це нейтралізована матерія і антиматерія. В ній постійно відбуваються створення матерії і антиматерії, що також постійно нейтралізують одна одну. Але цей процес нейтралізації може порушити Абсолют. З появою Абсолюту нейтралізація не відбувається і в цьому наслідковому зв'язку виник тонкий світ торсіонних думок і душ, а за ним, внаслідок ущільнення – фізичний світ (Е. Мулдашев).

Душа – це частина енергії Всесвіту. Енергія Душі – це енергія поза електроном і поза протоном. Вона надзвичайної сили і могутності, що спроможна протистояти силі гравітації. Інформаційне поле Всесвіту вказує, що просторово-часові вихори, насичені нескінченно великим об'ємом інформації, утворюють торсіонні поля (вихори), що мають унікальні

властивості, підтверджені експериментально (І. Грабар). Поля не переносять енергію, а лише інформацію. В той же час, будь-яка зміна в структурі торсіонного поля веде до виділення та/або поглинання енергії заданої області простору. Думки – польові самоорганізовані утворення. Це згустки у торсіонному полі, що самі себе утримують. Ми відчуваємо їх як образи і ідеї, які мають голографічну структуру.

Основа світу – свідомість, носієм якої виступають торсіонні поля [2–3]. В новій домінуючій нині холодної концепції «торсіонного поля» об'єднані Духовна і Матеріальна системи світоутворення. Холодність як вираз голографічної концепції Всесвіту стає предметом осмислення багатьох таких видатних фізиків-теоретиків сучасності як Девід Бон, Станіслав Гроф, Ервін Ласло та інших. Концентрований вираз ідеї холодної полягає в такому – «...кожна просторова часова ділянка Світу тримає в собі весь порядок Всесвіту». В природно науковій картині світу визначальна роль належить субстанції свідомості (духовного початку), що перебуває в прямій енерго-інформаційній взаємодії з Матерією, а, власне, у фізичній картині світу присутній «тонкоматеріальні світи Найвищої реальності», які є визначальними в еволюції матерії всіх рівнів, в тому числі і людини (Г. Шипов, А. Пригунов). Нагальність переходу до осмислення ноосфери і ноорозвитку висвітлюють фізіократичні роботи М. Руденка, що ґрунтуються на сенсі холистичності. Істотною особливістю економіко-філософського доробку М. Руденка є те, він розвиває ту царину наукової думки, дотримання критеріїв якої забезпечує вихід України та світового співтовариства в напрямку сталого (цілісного) ноорозвитку. Творчо інтерпретуючи єдність фізичного і духовного, М. Руденко будує цілісну архітектуру Всесвіту та вписує в неї людину. Ідея їх спорідненості дозволяє йому стверджувати, що, подібно до людини, Всесвіт має власний орган синтезу («все в усьому» Гермес Трисмегістр), [13–15]. Поєднання гносеологічного з фізичним веде автора до висновку про матеріальність Бога, ідентифікуючи із Всесвітом як суб'єктом. Практичним інструментом, що висвітлює концепцію голографічної картини світу та його відображення інтелектом й свідомістю, є гештальти (образи), що сформовані мисленням, уявою.

Гештальтний підхід з'явився на перетині культурних епох, що знаменують трансформацію багатьох галузей знань і мають холистичне забарвлення. Визначення місця гештальтів у сучасній культурі та науці є однією з домінуючих концепцій пізнання холодної світу. Поняття «гештальт» (з ним фігура, образ, бачення, уява, контур рельєфності, цілісності) – характерно виражений у статтях Х. Евенфельца «Про якість функції», В. Кьолера «Фізичні гештальту у неспокої і стаціонарному стані». Розробки Фредеріка і Лаури Перлз в галузі психології засвідчують, що гештальт – це цілісний образ (уява будь-якої структури, що практично не виводиться з компонентів, які її утворюють). А сам гештальт – це просторово-наочна форма предметів (явищ, схем, подій), що сприймаються, чії властивості неможливо зрозуміти сумуванням властивостей їх частин. Основними принципами гештальту є холізм – стійкість, у яку спрямовані всі дослідження процесів розвитку, а сама конструкція гештальту побудована на принципах гештальтології: схожість, близькість, сумісність, замкнутість. Близькість – стимули розташовані поряд, мають тенденцію бути разом; схожість – стимули схожі за розмірами, формою тощо, мають тенденцію сприйматись разом; замкнутість – відображає тенденцію завершувати фігуру так, щоб вона мала нову форму; суміжність – близькість стимулів у часі і просторі, суміжність може обумовлювати сприйняття, коли одна подія викликає іншу. Нам належить ідея застосування деревної конструкції гештальту, оскільки його стержнем (холізмом) може бути лише стовбур. На основі таких принципів сконструйовано стержневий гештальт ноосферної (інтелектуальної) економіки.

При формуванні гештальту (образу в уяві) інтелектуальної макроекономіки за її основу і вершину прийнято інтелектуальний сектор (охорона здоров'я, освіта, наука, культура), в центральній частині – ринок, врівноважений товарним і фінансовим макросегментами, а умови функціонування як стержень, – мультиплікатор рівноваги Джон Майнарда Кейнса, локомотивом якої є інститути держави, через залучення інвестицій в інноваційний розвиток згідно з постулатами синергетики, переважно зовнішніх як ознак посиленої взаємодії із зовнішнім середовищем і, зокрема, за визначеним вектором з гуманістичним

європейським світом. Запропонований нами, розроблений концепт ноосферної (інтелектуальної) економіки є таким: 1) заміщення праці знаннями; 2) заміна трудової діяльності новим типом активності, заснованим на творчості; 3) перетворення суспільного виробництва на інноваційне; 4) плюралізм тенденцій власності; 5) прозюмерізм (стирання відмінностей між вільним і робочим часом); 6) формування нового типу економічної влади (не за відношенням до засобів виробництва, а за доступом до інформації); 7) утвердження знання та інформації як стратегічного ресурсу, що не мають ознак вичерпності; 8) подолання обмеженості благ і поява нових дефіцитів – часу та інформації; 9) оплата інтелектуальної праці за еквівалентами складної кваліфікованої [16–17]. На основі концепту холистичності ми даємо пояснення і, водночас відповіді, на зауваження «порівняльної концепції економіки» щодо критики ідей В. Вернадського з приводу формування основ ноосферної економіки, що свідомість неможливо покласти на мову семіотики, а відтак, – комп'ютерних програм, досліджуючи економічні та соціальні явища, в яких функціонує мінута «уречевлена в новаціях» інтелектуальна праця, інтерпретуючи у процесі переходу ментальної (невидимої інтелектуальної) в астральний та фізичний з поясненням процесів редукції (перетворення) енергії, визначаючи при цьому, домінуючі в людській природі, процеси мислення та творчості, позитивної спрямованості думок, творчий інтелект. Гештальтні форми цих процесів можуть бути різними: триумф та сила творчого розуму, мультиплікація та акселерація нових творчих ідей, прагнення до найвищої міри досконалості, взаємодія ринкових сил, позитив гештальту особистості.

В своїх аналітичних дослідженнях ми посилаємося на світових класиків А. Сміта, К. Маркса, С. Подолинського та інших, що людська праця як головний носій енергетичності розділяється на складну (кваліфіковану, інтелектуальну) та просту (таку, що не потребує кваліфікаційної підготовки). При цьому складна інтелектуальна творча праця з позиції витрат на неї та отримуваного результату розцінюється як подвоєна проста. У винаходах, мистецьких творах, сортах рослин та породах тварин, технологіях ноу-хау та іншому, що оформлені як інтелектуальна власність і мають відповідний

юридичний статус, є акумульованою складна праця. З цієї точки зору, невидима енергія творення на основі процесів редукції у видиму здобуває форму фізичного виміру (затрати на підготовку автора-творця і за суттю є пролонгованою формою уречевленої інтелектуальної власності чи інтелектуальної продукції). На основі визначення кількісних співвідношень витрат на інтелектуальну власність, загального ефекту від її використання (споживання) стає можливим порівняти розмір одержуваних роялті, паушальних платежів, франчайзингу, лізингу та інжинірингу від вартості об'єктів інтелектуальної власності.

Новим у дослідженнях заснування парадгмальних знань холистичності, ми вважаємо, розробку концепції Провидіння та об'єктивного передбачення майбутнього. Подаємо фрагменти наших досліджень в теорії та практиці Провидіння. Позитивна спрямованість світу до свого удосконалення та досконалості визначається його Провидінням. При цьому, однокореневе звучання слова однакове для багатьох слов'янофільних та романівських мов: української, російської, польської, німецької, англійської та інших. Це і визначає його винятково важливе і геномне значення в минулому, нинішньому і майбутньому житті багатьох націй. В змістовому сенсі Провидіння, маючи велику кількість значень і характеристик, усталено означає – передбачення, це дія провидіти, алегорично – «всевидяще око», це уява розуму про своє майбутнє, або – далекоглядність, доля, яснобачення, пророцтво, доцільна діяльність, оптимістичне прогнозування та інше. В античній філософії вчення Провидіння з'явилося у Сократа і означає «світовий розум, що діє за ідеєю Добра, або Провидіння – все що має розумний сенс, оскільки всі причетні до абсолютного Розуму, і все – Добро, оскільки першоосновою всього є абсолютне Добро» і в цій єдності значення Провидіння наводить нас до релігійності.

Провидіння – це діяльність Бога який підтримує життя у всьому... Якщо підвести підсистемну синергетичну основу, то це провідні сили, що рухають найскладнішу соціобіологічну, інтелектуально-духовну систему, якою володіє тільки людина. Ще Піфагор визнавав закон Провидіння, що формується на основі двох рушійних сил вчинків людини: могутності волі і

визначення долі. При цьому, сила волі рівнозначна могутності долі. І така еквівалентність перманентна. Перша із цих сил виникає вільно, а друга формується вимушено. Тому кожна людина – власник своєї долі. Сила волі впливає на вчинки і майбутність, а визначення долі на те, що вже відбулося, при чому воля підтримує долю. Згідно з поглядами Піфагора, в якого запозичують знання всі наступні філософи світу, із минулого витікає майбутнє, із майбутнього минуле, а з єдності обох – нинішнє, із якого вони, у свою чергу, беруть початок.

Відповідно до його вчення, Воля панує над майбутнім, Необхідність – над минулим, а Провидіння над Нинішнім (теперішнім). Ніщо із сущого не відбувається випадково, а витікає із основного закону Провидіння, поєднуючись з Волею людини, яка підкоряється йому, або його порушує, діє за необхідності. Згода Волі з Провидінням творить Добро, а Зло породжене їх протиріччям (незгодою). Людині, яка творить Добро, притаманні три частини її сутності, що підзвітні (підкорені) її Волі: перша, що належить тілу – Інстинкт; друга, яка належить Душі – Добродіяння; третя, що властива Розуму – Мудрість.

Піфагор визнавав декілька послідовних існувань людини і стверджував, що нинішнє, яке нас народило і народжує, і майбутнє, що загрожує нам, це наслідок помилок попередніх існувань. Відповідно до його вчення, неминуча доля, на яку людина завжди скаржитися, є продукт її волі та йде вперед сама собою по наміченій нею дорозі і, ступаючи добре чи недобре (зле), полегшує чи ускладнює собі шлях. Перший адепт всіх філософів Платон задекламував, що Воля у поєднанні з Вірою підпорядковують собі необхідність володіння природою і творять чудеса. В Біблії зафіксовані слова Ісуса Христа про те, що Віра може зрушити гору.

В окултних науках (д-р Папюс, Окултизм, М.: Силена, 1994. – 512 с.) відзначалося, що «чим вища сила волі, тим вища істота (індивід) і її здібності до перетворень». Воля і Свобода – одне і теж. Або, Воля, що твердо йде вперед, є Віра. Вона творить собі в душі образ і підпорядковує собі все, завдячуючи їй, душа отримує силу, підкоряючи собі іншу душу і проникаючи в найглибші таїнства думок. І якщо вона діє у відповідності з Божою волею,

то може зрушувати гори, руйнувати скали, знищувати замисли невірних (сатани), наводячи на них жах і хаос, творить чудеса, і навіть підкорює собі смерть. Душа, що творить великі справи іменем Всевишнього, подібна пророкам і святим. Зло ховається від них. Ніщо не шкодить тому, в кому перебуває Бог. При цьому, добрі (доброзичливі) думки увіковічені як сила активно доброзичлива, а дурні як сатанинська (про силу енергії торсіонів, викликаних думками та діями людини на основі добра і зла, повідомляють вчені Олена Блаватська, Кароль Войтила, Ернст Мулдашев, Оразгельди Овезгельдиев, Іван Грабар та інші). Думка, мислення, що продукує психічну енергію – це джерело космічної сили і якостей найтоншої природи, які породжені найнижчою біоенергією. Ключ до таємної могутності: творити і перетворювати (матеріалізувати) у реальному (видовому) світі образи, котрі наша уява (думка) створила із космічної (інертної) енергії, поєднавши однаковою мірою Волю і Віру.

Відомий на початку позаминулого століття (1831–1891 рр.) психоаналітик О. П. Блаватська пояснювала, що Майбутнє складається з Минулого, а це означає, що шлях, котрим людина проходить у часі і які проторовані під змінами своєї вільної Волі людини, вже пройшла, певним чином зміцнивши цей шлях, при цьому незгасне бажання волі підсвідомо ставить умови свого власного відродження під різноманітними формами своїх власних вчинків добрих чи дурних, власного буття, або від того, що ми називаємо чеснотами і недоліками. Поєднання чеснот і недоліків на життєвих терезах совісті породжує неминучість. І це один із основних законів Провидіння. Недобросовісні люди часто використовують добросовісних, досягаючи своїх прагнень здебільш на підсвідомому рівні, при цьому добросовісність характеризується як слабкість духу, а гуманність (любов до інших людей) як вада характеру.

Підсумовуючи науково-філософське бачення Провидіння як всеперемагаючої сили «Добра над злом» в цьому домінуванні сутності Оптимізму, у розвитку та процвітанні людської гуманізації знову повертаємося до Провидіння. Так, зокрема в процесах Провидіння не існує випадковості. Випадковість це всього лише слово, яким ми позначаємо математичну ймовірність. Сама випадковість не має буття. Це не та сила, яка

впливає на реальність. Провидіння має назву лише узгодженість.

Отже, Провидінню притаманна узгодженість. На ґрунті релігії позначають одночасні діяння Бога та людських істот. Бог реалізує свою волю через прояви людської волі, не порушуючи свободи вибору людини. У сучасний період світової орієнтації цивілізації на ноосферний розвиток визначення категорій єдності науки і релігії має домінуючий напрям. Про це свідчать роботи наукових і релігійних діячів: Карла Войтили – Папи Римського Іоанна Павла II (його енцикліки «Сіяння Правди», «Все про людську працю»), вчених, що досліджують енергію «тонких» світів: Е. Мулдашев, О. Овезгельдиев, І. Грабар та інші.

Особливо актуально звучить нині монографія «Енергія прогресу» видатного «фізіократа» світу Миколи Руденка, зокрема відкрита ним категорія «Духоматерії» як геніального відкриття в царині сучасного знання про світ і реальність, в якому Людина впливає на енергетичний потік як суб'єкт, а насамперед, духоматерія, за допомогою енергії, діє на людське існування. Поєднання гностичного з фізичним привело дослідника до висновку про матеріальність Бога, якого він ідентифікує із Всесвітом. Ґрунтуючись на дослідженнях цих авторів та з'ясуванні сутності Провидіння, що сформована ще в уяві античних вчених, релігійних діячів, ми запропонували загальний символ Провидіння, що ґрунтується на єдності Віри, Волі, що визначають Долю та на основі Розуму і Добра визначають Майбутнє (рис.). На нашу думку, сформований гештальт Провидіння сприятиме у передбаченні оптимістичного майбутнього, успіхів у творчій діяльності, досягнень в інновінгу та акмеології, забезпеченні Гудвілу підприємств і фірм, активізуватиме людську діяльність. Кароль Войтила вивченню Провидіння присвятив цілу енцикліку, назвавши її «Віра і Розум», – це наче два крила, на яких людський дух вознісся до бачення істини. Тобто, пізнанню його Самого. Отже, Віра і Розум максимально розкривають свою духовну природу.

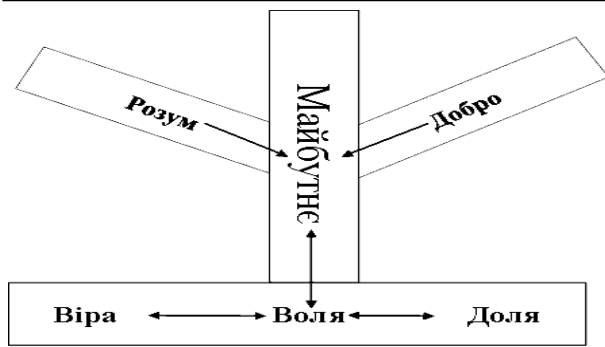

Рис. Ментальний гештальт (образ)

Провидіння

Джерело: власні дослідження.

Таким чином, сучасні досягнення дослідження тонкої невидимої енергії на торсіонних полях, взаємодії процесів матеріалізації та дематеріалізації в системі фізіологічного мислення дозволяють модернізувати сучасну теорію холістичності економіки до наявності знакових систем, семіотики та реалій об'єктивного світу. А оцінку складної інтелектуальної праці здійснювати як подвійної простої, що може бути орієнтиром для подвоєння заробітної плати працюючих, але в узгодженні з рівнем освіти кадрів: бакалавр, спеціаліст, магістр, доктор філософії, доктор наук. На торсіонних полях мислення та наявної інформації про холістичну картину світу, логічних процесів матеріалізації і дематеріалізації енергії ми запропонували логотип формування ментального гештальту наукового пізнання, виходячи з того, що думки, процес мислення, що продукують інформацію, це польові самоорганізовані утворення. Такі утворення (торсіонів, думок) виникають постійно за період осягнення земним мисленням руху Духоматерії. Відображені вони як процеси «дихання матерії» на принципах «SoHm» (So – «наше со», вдих, Hm – «их», видих, де відбувається матеріалізація хімічних елементів повітря в біопродуценти – нейроклітини, яких в організмі людини понад 26 млрд). в релігійному сенсі як «реалізуйтеся самі» (що знайшло відображення в геніях академіка Т. Шевченка: «боріться – поборите: вам Бог помагає», професора і релігійного діяча К. Войтили: «я дію, а відповідно пізнаю Самого або і через це – Іншого», який ми використовуємо при підготовці управлінських кадрів і в програмах НЛП).

За нашими дослідженнями (підручник «Психологія управління», 2016 р., [18]), стержньовою цінністю конструювання

гештальтів управлінських систем визначено наявність лідерства, в тому числі за критерієм Європейської фундації Q-менеджменту. В перспективі подальших досліджень передбачена апробація розробок на об'єктах місцевого самоуправління, зміною понятійного апарату та застосування науково-обґрунтованих механізмів впливу в системи менеджменту, що побудовані на основі принципів холізму.

Висновки та перспективи подальших досліджень

В постматеріалістичний період розвитку науки парадигма холістичності (холомності) досліджень як парадигма цілісності фізичних, астральних, ментальних і духовних аспектів характеристики світогляду стала домінуючою в пізнанні макро- та мікроекономічної картині світу. Нині провідні вчені світу включають в науковій констатації наявність «тонкого світу», енергії торсіонних полів і Першотворця в побудові концептуальних положень розвитку цивілізації. Вершиною методологічного інструментарію в пізнанні явищ світу в сучасній зарубіжній та вітчизняній науці є синтелектика як наука про складні системи, що самоорганізуються на основі інтелектуальних зв'язків і творчого мислення. Холістичний контекст наукового пізнання явищ є всезагальним та всеохоплюючим. В світовій цивілізації нові напрями синтелектичного використання без вичерпної ментальної енергетики з'явилися з позиції спільності науки та релігії. В Україні на початку XXI ст. сформовано поняття Духоматерії (М. Руденко), досліджено природу торсіонних полів, ментальної та астральної невидимих енергій у процесі матеріалізації та дематеріалізації світу. В контексті цих тверджень застосовано інструменти гештальтології, синтелектики і Провидіння. На основі практичного досвіду застосування засад ноосферної освіти обґрунтовано феномен появи осередків розумних громад як фундаментальних основ суспільства майбутнього.

References

1. Ioannes Paulus PP. II (1993). Encyclical "Veritatis splendor". Retrieved from http://w2.vatican.va/content/john-paul-ii/pl/encyclicals/documents/hf_jp-ii_enc_06081993_veritatis-splendor.html.
2. Hrabar, I. H. (2012). Mikrorezonansni tehnolohii ta sekrety dovhollittia (Zhyty do 140 –

dostupno kozhnomu!) [Microresonance technologies and secrets of longevity (Living up to 140 – accessible to everyone!)]. Zhytomyr : Yevenok O. O [in Ukrainian].

3. Hrabar, I. H., Khodakivskiy, Ie. I., Vozniuk, O. V. & Vozna, L. Yu. (2003). Synerhetyka ekonomichnykh system [Synergetics of economic systems]. Zhytomyr: Yevenok O. O. [in Ukrainian].

4. Shabanova, Yu. A. (2013). Sovremennaya filosofiya v voploshchenii tselostnosti [Modern philosophy in the embodiment of integrity]. *Praktychna filosofiia*, 3, 184–190 [in Russian].

5. Blavatskaya, E. (1888). Taynaya Doktrina. Tom 1. Kosmogenezis [The Secret Doctrine. Volume 1. Cosmogenezis]. Moskva: Bigbak [in Russian].

6. Podolinsky, S. A. (1880). Work of the man and his relation to energy distribution (pp. 135–211). N.-Y.: Word.

7. Rudenko, M. (2010). Energiya progressa. Ocherki po fizicheskoy ekonomii [Energy of progress. Essays on Physical Economics]. Kiyev: Mikhailuta A. A. [in Russian].

8. Kanyhin, Yu. M. & Kusherets, V. I. (2016). Fizychna ekonomiiia (Enerhiia istorichnoho prohresu) [Physical economy (Energy of historical progress)]. Kyiv: Znannia Ukrainy [in Ukrainian].

9. Shevchuk, V. (2001). Ukrainska naukova shkola fizychnoi ekonomii: svitovyi vymir i tsyvilizatsiina perspektyva [Ukrainian School of Physical Education: World Dimension and Civilization Perspective]. Rudenko M. *Hnosys i suchasnist* (pp. 222–244). Ternopil: Dzhura [in Ukrainian].

10. Vernadskiy, V. I. (2004). Biosfera i noosfera [Biosphere and Noosphere]. Moskva: Ayris-press [in Russian].

11. Chisholm H. (Ed.) (2004). The Encyclopedia Britanica: A Dictionary of Arts, Sciences, Literature and General Information (Vol. 2) (p. 194). Chicago, IL: Encyclopaedia Britannica.

12. Yanul, I. Ie, Moroz, Yu. Iu., Ivaniuk, O. V., Horobchuk, T. T., Lytvynchuk, I. L., Kaminska, V. V. ... Samus, O. V. (2012). Synerhetyka: metodolohiia efektyv [Synergetics: the methodology of effects]. Zhytomyr: ZhNAEU [in Ukrainian].

13. Plotnikova, M. (2015). Conceptual Basis for Ukrainian Rural Development. *Regional Formation and Development Studies*, 3, 134–144.

14. Prysiashniuk, O., Buluy, O. & Plotnikova, M. (2018). Cluster approach in the management of rural areas. *Management Theory and Studies for*

Rural Business and Infrastructure Development, 40 (2), 118–127.

15. Kilnitska, O. S. & Plotnikova, M. F. (2017). Rodovi poselennia yak sotsialno-ekolohichni rushii konkurentospromozhnosti v ahrobiznesi [Generic settlements as socio-environmental drivers of competitiveness in agribusiness]. *Ekonomika ta pidpriemnytstvo*, 39, 155–171 [in Ukrainian].

16. Litvinchuk, I. L. (2013). Gosudarstvennoye regulirovaniye innovatsionnogo razvitiya agrarnogo sektora ekonomiki [State Regulation of Innovative Development of the Agricultural Sector]. *Eastern-European Scientific Journal (Gesellschaftswissenschaften)*, 2, 37–38 [in Russian].

17. Khodakivskiy, Ye. I., Jakobchuk, V. P. & Litvinchuk, I. L. (2014). Intelektualna vlasnist: ekonomiko-pravovi aspekty [Intellectual Property: Economic and Legal Aspects]. Kyiv: TsUL [in Ukrainian].

18. Khodakivskiy, Ye. I., Bogoyavlenska, Yu. V. & Hrabar, T. P. (2016). Psykholohiia upravlinnia [Psychology of Management] (5th ed.). Kyiv: Tsentr uchbovoi literatury [in Ukrainian].

DOMINATION OF THE PARADIGM OF HOLISTICITY IN MODERN SCIENCE

E. Khodakovskii, V. Yakobchuk, O. Ivanyuk, O. Prisyajnyuk, M. Plotnikova

e-mail: znau_dilovod@i.ua,

valentya.iakobchuk@gmail.com,

ivaniuk.olga@i.ua, oksana_himich@ukr.net,

mplotnikova@gmail.com

Zhytomyr National Agroecological University
Stary Boulevard, 7, Zhytomyr, 10002, Ukraine

The main moderator in the development of mankind, its continuous striving for perfection is science. Initially, it provides an objective reflection of the thinking of humanity, permanently transforms into consciousness and explains the level of civilization, characterizing the perfection of intellectual development. Through intellectual activity, a person creates abstract logical logics, mathematical system, applied approximateness and verifies experimental truth by correcting the future. In the XX-XXI centuries. in the development of science, three main stages of the paradigmatic changes in research rationality are considered in the form of classics, neoclassics and post-neoclassics. The neoclassical period of the current science is formed under the influence of the development of information technology, genetics and recognition of the role of scientific religion. The requirement of

time is the unification of all scientific research into a single picture of the essence of man and the achievement of acmeological levels of human development in a difficult period of aggravation of technogenic and environmental problems. In the materials of this publication an attempt is made to carry out analytical studies of the dominance of the holistic paradigm as a system-integral characteristic of the universe and the use of instruments of synthetetics, gestaltology, logical-structural abstractions, Providence in aquosphere, noosphere education, economics and primary administrative structures. In the postmaterialistic period of scientific development, the paradigm of holleticity (cholomeness) of research as a paradigm of the integrity of physical, astral, mental and spiritual aspects of the outlook has become dominant in the knowledge of the macro and microeconomic picture of the world. The top of the methodological toolkit in the cognition of the phenomena of the world in modern foreign and domestic science is synthetics, as the science of complex self-organizing systems based on intellectual connections and creative thinking. The holistic context of scientific cognition of phenomena is universal and all-encompassing. In the world civilization, new directions of synthetective use without exhaustive mental energy emerged from the position of a commonality of science and religion. In the context of these statements, tools of gestaltology, synthetetics and Providence are applied.

Keywords: synthetetics, aquosphere, noosphere, gestaltology, holism, Q-management, innoving, noospheric education.

ДОМИНИРОВАНИЕ ПАРАДИГМ ХОЛИСТИЧНОСТИ В СОВРЕМЕННОЙ НАУКЕ

**Е. И. Ходаковский, В. П. Якобчук,
А. В. Иванюк, О. Ф., Присяжнюк,
М. Ф. Плотнікова**

e-mail: znau_dilovod@i.ua,
valentyna.iakobchuk@gmail.com,
ivaniuk.olga@i.ua, oksana_himich@ukr.net,
mfplotnikova@gmail.com

Житомирский национальный
агроэкологический университет
бульвар Старый, 7, г. Житомир, 10008, Украина

Основным модератором в развитии человечества, его непрерывного стремления к совершенству является наука. Первоначально она дает объективное отражение мышления человечества, перманентно переходят в

сознание и объясняет уровни цивилизации, характеризуя совершенство интеллектуального развития. Через интеллектуальную деятельность человек создает абстрактно-логические сентекции, математическую системность, прикладную примерность и при помощи экспериментальной проверки познает истину, корректируя будущее. В XX–XXI вв. в развитии науки рассматриваются три главных этапа парадигмальных изменений исследовательской рациональности в виде классики, неоклассики и постнеоклассики. Неоклассический период нынешней науки формируется под влиянием развития информационных технологий, генетики и признания роли научной религии. Требованием времени становится объединение всех научных исследований в единую картину сущности человека и достижения акмеологических уровней человеческого развития в сложный период обострения техногенно-экологических проблем. В материалах этой публикации сделана попытка осуществления аналитических исследований доминирования парадигмы холистичности как системно-целостной характеристики Вселенной и применения инструментов синтелектики, геитальтологии, логически-структурных абстракций, Провидение в акмосфере, ноосферном образовании, экономике и первичных управленческих структурах. В постматериалистический период развития науки парадигма холистичности (холломности) исследований как парадигма целостности физических, астральных, ментальных и духовных аспектов характеристики мировоззрения стала доминирующей в познании макро- и микроэкономической картины мира. Вершиной методологического инструментария в познании явлений мира в современной зарубежной и отечественной науке является синтелектика как наука о сложных самоорганизующихся системах на основе интеллектуальных связей и творческого мышления. Холистичный контекст научного познания явлений является всеобщим и всеохватывающим. В мировой цивилизации новые направления синтелектичного использования без исчерпывающей ментальной энергии появились с позиции общности науки и религии. В контексте этих утверждений применены инструменты геитальтологии, синтелектики и Провидения.

Ключевые слова: синтелектика, акмосфера, ноосфера, геитальтология, холизм, Q-менеджмент, инновинг, ноосферное образование.